

Construcció dels habitatges de l'Avcrem (1958)

CRÒNICA SOCIAL. La tardor de 1958, la construcció del grup d'habitatges Sant Ignasi de Lloïola estava a punt de finalitzar. La primera pedra s'havia posat el maig de 1956, coincidint amb la commemoració del quart centenari de la mort de Sant Ignasi.

Foto: Arxiu Comarcal del Bages

La plana de regadiu on es van aixecar era propietat de Joaquim Gomis i Cornet, industrial manresà lligat al sector elèctric i conseller de la Caja de Pensiones para la Vejez y el Ahorro, entitat impulsora del projecte. El disseny va anar a càrrec de l'arquitecte manresà Josep Maria Armengou i Vives, en col·laboració amb el barceloní Manuel Baldrich i Tubau. L'obra resultant fou un conjunt de 13 locals comercials i 294 habitatges, dels quals 36 eren de 3 habitacions, 240 de 4 i 15 de 5. Estaven repartits en 6 blocs de 5 pisos d'alçada cadascun, més un bloc de 8 plantes, conegut popularment com "la Torre". Es distribuïen al voltant de dues places enjardinades, on es va col·locar un relleu escultòric dedicat a Sant Ignasi.

Amb aquesta promoció, la Caixa va contribuir a afrontar el que la premsa manresana anomenava «el problema de la vivienda». A partir de 1950 la reactivació de l'economia local va permetre que Manresa consolidés l'atracció migratòria, passant de 40.452 habitants a 52.216 el 1960. Però si l'oferta d'habitatge ja era insuficient abans, en els 50 es va convertir en un veritable constrenyiment. El problema era comú a moltes ciutats industrials catalanes, i tenia origen en la dinàmica econòmica de la postguerra: l'escassetat de materials, juntament amb la política intervencionista de congelació de lloguers havien desincentivat la inversió privada. La dificultat per trobar habitatge va fer proliferar els relloguers, l'ocupació d'espais en ínfimes condicions i el

barraquisme.

El parc d'immobles de la ciutat no va començar a augmentar fins al 1944, i, sobretot, en la dècada següent, gràcies a un seguit de lleis estatals que estimulaven la iniciativa privada en la construcció d'habitatges per a classes mitjanes. Són fruit d'aquesta política algunes promocions tan emblemàtiques com les conegudes "Cases de Xocolata", construïdes per l'Ajuntament en terrenys donats per la Fàbrica Nova (1944); el grup de la Sagrada Família, promogut per la Caixa de Manresa en diferents fases (1953-1966) o el conjunt Francesc Cots o "Cases del Jaén", a la carretera de Santpedor, finançades en aquest cas per l'Obra Sindical del Hogar a causa de la fallida del promotor (1957-1961). Tanmateix, les iniciatives no sempre van atènyer els més desafavorits. El nom d'Avecrem, amb què aviat es van batejar els pisos del grup Sant Ignasi, ho simbolitza prou bé: es deia que l'elevat preu del lloguer faria que els seus estadants només poguessin menjar aquest producte, molt famós aleshores. I és que la Caixa va fixar un preu del tot exorbitant per al lloguer dels pisos, que, a més, estaven reservats tan sols als clients de l'entitat.